

Danmark-Nepal: Landepolitikpapir 2013-2017

Fremme af fred, demokrati og udvikling

[Uofficiel oversættelse]

KLADDE

Resume

Landepolitikpapiret for 2013 -2017 tager udgangspunkt i post-konflikt konteksten i Nepal. Det overordnede mål for Danmarks partnerskab med Nepal er tostrengt: 1) At bidrage til, at konsolidere freden og styrke respekten for menneskerettighederne og uddybe demokratiet, 2) At bidrage til at reducere fattigdommen. Målene vil blive nået ved at opfylde konkrete målsætninger indenfor to strategiske fokusområder: a) Fredsopbygning, menneskerettighederne og demokrati, fx gennem støtte til relevante ”Peace Trust Funds”, relevante nationale aktører, der arbejder for fremme og styrkelse af menneskerettigheder, samt til lokale myndigheder og demokratiske institutioner etc., og c) Grøn og inklusiv økonomisk vækst, fx gennem støtte til udvikling af værdikæder, infrastruktur, og forbedring af adgangen til vedvarende energi i landområderne etc.

Kort over Nepal

Indhold

Resume	2
Kort over Nepal	2
Indledning	4
1. del. Udfordringer, muligheder, og risici i Nepal	4
2. del. Danmarks landepolitik i Nepal	8
Retningslinjer for Danmarks engagement i Nepal	9
3. del. Strategiske fokusområder - resultater og indikatorer	10
Fredsopbygning, menneskerettigheder og demokrati	10
Fattigdomsbekæmpelse gennem grøn og inklusiv økonomisk vækst	14
Samarbejde og multilaterale spørgsmål	17
ANNEX 1: Oversigt over Danmarks udviklingssamarbejde med Nepal	18
ANNEX 2: Økonomiske og social nøgletal	21
ANNEX 3. Fremskridt i Nepal i forhold til at nå 2015-målene	23
ANNEX 4: Andre udviklingspartners engagement i Nepal	25

Indledning

Nepal er et af de fattigste lande i verden og kæmper med arven efter den ti år lange væbnede konflikt, der sluttede i 2006. Den nuværende post-konflikt fase er et historisk øjeblik for omstilling og forandring. De største udfordringer for Nepal er at opretholde freden og samtidig opbygge statens legitimitet, forankre demokratiet, sikre grundlæggende rettigheder for marginaliserede grupper, komme ud af fattigdommen og skabe inklusiv vækst.

Den politiske situation har været og vil fortsat være en udfordring i de kommende år, men politiske milepæle er også blevet opnået, og en socio-økonomisk udvikling har fundet sted siden slutningen af den væbnede konflikt. Danmark har været en vigtig partner i denne udvikling, og har siden 1989 bidraget til at reducere fattigdommen og styrke demokratisk regeringsførelse og fredsopbygning gennem støtte til menneskerettigheder og god regeringsførelse, vedvarende energi, uddannelse og implementering af fredsaftalen. Nogle af de opnåede resultater er for eksempel adgang til vedvarende energi for omkring 5 millioner fattige nepalesere i fjernliggende områder, uddannelsesstipendier til marginaliserede grupper som piger og dalitter med henblik på at flere indskrives i skole, øget respekt for menneskerettighederne som følge af en stærk fortalervirksomhed fra vores partnere i civilsamfundet, rehabilitering og integration af tidligere maoistiske soldater, og styrkede lokale landsbyudvalg, der forpligter sig til at sikre ansvarlighed i lokalmiljøerne. Det fortsatte danske engagement tager sit udgangspunkt i de opnåede resultater og behovet for og relevansen af fremtidig støtte.

Formålet med dette politikpapir er at beskrive den strategiske ramme for Danmarks engagement i Nepal fra 2013 til 2017. Den **overordnede vision** er at støtte det nepalesiske folk i deres ret til et bedre liv karakteriseret ved fred, stabilitet, demokrati, sociale og økonomiske fremskridt og respekt for menneskerettighederne.

Det danske engagement i Nepal falder godt ind under den generelt høje vægtning af Asien i Danmarks udenrigspolitik. Traditionelt har fokus i det danske udviklingsengagement i Asien været på Sydasiens, suppleret hvor det er muligt med fremme af økonomisk samarbejde og handel.

Politikpapiret er opdelt i tre hovedafsnit: **1. del** indeholder en analyse af udfordringer, muligheder og risici i de kommende år i Nepal. **2. del** tegner rammerne for engagementet i Nepal - herunder målsætninger, instrumenter, strategiske fokusområder, og principper for partnerskabet. **3. del** skitserer planlagte aktiviteter og de forventede resultater af Danmarks engagement i Nepal. Bilagene indeholder oversigter over: (1) Danmarks udviklingssamarbejde i Nepal, (2) centrale økonomiske og sociale data, (3) fremskridt i Nepal i forhold til at nå 2015-målene, og (4) andre udviklingspartners engagement i Nepal.

1. del. Udfordringer, muligheder, og risici i Nepal

Den **ti år lange væbnede konflikt i Nepal**, som krævede 17.000 liv og fordrev tusinder af mennesker, sluttede med fredsaftalen (Comprehensive Peace Accord) i november 2006. På politisk niveau er skiftet fra autoritært styre til demokrati, afslutningen af den væbnede konflikt,

og valget af en forfatningsgivende forsamling i 2008 udtryk for vigtige resultater. Ligeledes har aftalen fra 2011 om de tidligere Maiostsoldater, der har forladt eller vil forlade deres militærlejr for at indlede et civilt liv eller en karriere i hæren, været et betydeligt fremskridt i retning af en bæredygtig fred.

Uenighed mellem de politiske partier og internt i de enkelte partier har ført til flere perioder med **politisk ustabilitet og dødvande**, og en ny demokratisk og inklusiv forfatning er endnu ikke blevet vedtaget. Især spørgsmålet om en eventuel føderal struktur er udestående. Der er imidlertid opnået kompromiser i forhold til mange elementer, som kan inkluderes i den nye forfatning, herunder aftaler om lige adgang for kvinder og dalitter.

Adressering af de **grundlæggende årsager til konflikten**, hvoraf de fleste fortsat eksisterer i form af kronisk fattigdom, udbredt eksklusion og straffrihed for overtrædelse af menneskerettighederne, er en forudsætning for at opretholde fred og udvikling. Mange af disse grundlæggende årsager, herunder retsforfølgelse for overtrædelser af menneskerettighederne i forbindelse med konflikten, jordreformer, afskaffelse af diskrimination, og reetablering af ansvarlige lokale myndigheder, nævnes som generelle forpligtelser i fredsftalen og følges op i regeringens udviklingsplaner, men forpligtelserne er endnu ikke fuldt ud implementeret. Hvis disse udfordringer ikke adresseres i tilstrækkelig grad gennem langsigtede strukturelle reformer, herunder en ny forfatning, vil det efterlade Nepal i en meget ustabil situation.

Antallet af menneskerettighedskrænkelser er faldet efter afslutningen på den væbnede konflikt, men de institutioner, som skal beskytte **menneskerettigheder og retsstatsprincipper** mangler fortsat kapacitet. Vold og trusler fortsætter, og menneskerettighedsforkæmpere og journalister står over for alvorlige risici og begrænsninger. En straffrihedskultur er udbredt, og der er et behov for stærkere statsinstitutioner, styrkelse af retsvæsenets uafhængighed, øget ansvarlighed inden for retsvæsenet og retlige instanser, samt en mere effektiv retshåndhævelse. Den svage retsstat udfordrer stabiliteten, svækker yderligere statens legitimitet, og begrænser mulighederne for at opnå fordelene ved fred.

I forhold til **”Transitional Justice”** efter konflikten har regeringen tilbudt erstatning og anden støtte til en række ofre og familier til personer, der blev dræbt eller forsvandt under konflikten. Imidlertid er en række personer, der er ansvarlige for alvorlige overtrædelser af menneskerettighederne eller forbrydelser under eller efter konflikten, ikke blevet holdt ansvarlige. Det langsomme tempo ift. forbedringer af menneskerettighederne understreger vigtigheden af fortsat national og international støtte.

I Nepal er spørgsmålet om forankring af demokratiet tæt knyttet til inklusion. Nepal er et socialt og kulturelt mangfoldigt land med en lang **tradition for eksklusion og marginalisering** på grund af et meget hierarkisk kastesystem, som især påvirker etniske grupper og kvinder. Marginaliserede grupper er blevet frataget deres grundlæggende ret til at

¹ 'Transitional Justice' refererer til det sæt af retslige og ikke-retslige foranstaltninger, der er gennemført af forskellige lande for at rette op på arven efter massive krænkelser af menneskerettighederne. Disse foranstaltninger omfatter retsforfølgelse, sandhedskommissioner, erstatningsprogrammer, og forskellige former for institutionelle reformer.
Kilde: International Center for Transitional Justice.

deltage i og påvirke sociale, politiske og økonomiske forandringer. En hovedudfordring i de kommende år vil være gennemførelsen af strukturelle reformer og forandringer, som forventes at indgå i den nye forfatning, herunder f.eks. et nyt føderalt system, og respekt for oprindelige folk og traditionelt ekskluderede gruppers rettigheder. Spørgsmålet om føderalisme har givet næring til identitetspolitik (kaste, etnicitet, køn og region) med risiko for en yderligere opsplitning af det nepalesiske samfund. For at undgå samfundsmæssige polarisering skal dette løses gennem dialog. Andre kritiske begrænsninger for en mere inkluderende udviklingsproces omfatter manglende beskæftigelse og andre økonomiske muligheder såsom adgang til infrastruktur og produktionsmidler.

Der har ikke været afholdt lokalvalg siden 2002, hvilket har svækket de mekanismer, som skal sikre de lokale myndigheders ansvarlighed og mindske sårbarheden over for korrupsion. **Manglen på lokalt demokrati**, lav kapacitet hos de lokale myndigheder og dårlig levering af services, bidrager til den skrøbelige situation i landet.

Nogle positive ændringer er sket i forhold til formulering af love og politikker relateret til **kvinder og børn**, herunder retten til statsborgerskab og stemmeret til kvinder. Men Nepal har stadig behov for markant at forbedre håndhævelsen af lovgivning, især i forbindelse med kønsbestemt vold og seksuelle og reproduktive rettigheder, samt alle former for menneskehandel, herunder tvangsarbejde, tvunget børnearbejde, ulovlig rekruttering af arbejdskraft med henblik på tvangsarbejde, og trafficking til sexhandel.

På **uddannelsesområdet** er indskrivningsprocenten i grundskolen steget imponerende fra 81 procent i 2002 til 94,5 procent i 2010, men fastholdelse er fortsat en stor udfordring, især for piger. Kun 24 procent af de nepalesiske børn optages på uddannelser som gymnasiet eller tilsvarende, og endnu færre fuldfører.

Nepals vigtigste **socio-økonomiske udfordringer** er forbundet med høj fattigdom og arbejdsløshed, samt beskeden vækst og lave investeringer på trods af landets geografiske placering mellem to af de hurtigst voksende økonomier i verden - Indien og Kina. I løbet af de seneste syv år er andelen af fattige halveret, og uligheden er reduceret, hvilket ser ud til at være forbundet med den kraftige stigning i antallet af nepalesere beskæftiget i udlandet og tilstrømning af remitter. Det anslås, at op mod fem millioner nepalesere ud af en samlet befolkning på ca. 30 mio. arbejder i udlandet, primært i Golfstaterne, Indien og Malaysia. Mere end halvdelen af de nepalesiske husholdninger modtager remitter fra slægtninge i udlandet. Billig arbejdskraft er Nepals største eksportvare, og de penge nepalesiske arbejdere sender hjem svarer til næsten 25 procent af bruttonationalproduktet (kun overgået af landbrug). Imidlertid

Socioøkonomiske udfordringer

Fattigdom: Nepals Human Development Index rangerer nr. 157 af de 187 fattigste lande i verden. Ca. 25 procent af befolkningen levede i 2011 under fattigdomsgrænsen mod 31 procent i 2009, og 42 procent i 1996. Fattigdomsraten er langt lavere i byerne (15,5 procent), end på landet (27,4 procent).

Arbejdsløshed: Arbejdsløsheden er høj, ca. 45 procent, og stigende.

Landbrug: To tredjedele af befolkningen er afhængig af landbruget for beskæftigelse og levebrød. Landbruget bidrager med mere end en tredjedel af BNP. Landbruget spiller en afgørende rolle for bekæmpelsen af fattigdom.

Økonomisk **vækst:** 3,9 procent i 2011.

Udenlandske investeringer (FGI): Lav, gennemsnitligt kun 0,5 procent af BNP.

bruges kun 2,9 procent af de samlede remitter til investering, hvorfor de kun i begrænset omfang via indkomstskabelse og beskæftigelse bidrager til yderligere økonomisk vækst.

Den politiske ustabilitet er en af de vigtigste begrænsende faktorer for **økonomisk udvikling og investeringer**. Samtidig har fokus på den langvarige politiske transition overskygget den nepalesiske regerings fokus på økonomiske spørgsmål. Som resultat heraf har utilstrækkelig opmærksomhed været rettet mod spørgsmål om reformer, der kan forbedre investeringsklimaet, stimulere væksten og skabe flere jobs i den private sektor. Udover politisk stabilitet er der behov for en effektiv offentlig sektor, en funktionel banksektor, en gunstig lovgivning og juridiske rammer, samt den nødvendige infrastruktur, stabil energiforsyning og en veluddannet arbejdsstyrke. Disse forudsætninger er stadig ikke eksisterende eller helt på plads i Nepal. Ifølge World Economic Forum (2011/12) er Nepal det mindst konkurrencedygtige land blandt de sydasiatiske lande. Men Nepal har et betydeligt udviklingspotentiale på grund af sin store og relativt billig arbejdskraft, råvarer, nem adgang til de indiske og kinesiske markeder, og et stort potentiale for turisme. Da landbruget er en afgørende del af inklusiv vækst, vil en forøgelse af produktiviteten i denne sektor ligeledes være af afgørende betydning for levevilkårene i landdistrikterne.

Socio-økonomiske strukturelle barrierer forhindrer en stor del af befolkningen i at være en del af udviklingen og drage fordel af den økonomiske vækst. Især den høje **arbejdsløshed** blandt unge er en central udfordring, og hænger tæt sammen med den høje grad af migration. Mangel på økonomiske muligheder i områder med høj befolkningstæthed, såsom lavlandet (Tarai), risikerer også at give næring til fx kriminelle aktiviteter. Også af den grund er jobs en desperat nødvendighed for at nå langsigtet stabilitet og varig fred.

Utilstrækkelig adgang til **energi** er den mest alvorlige infrastrukturelle flaskehals for Nepals vækst. Samtidig har Nepal en af de største uudnyttede vandkraftressourcer i verden, som også er af geostrategisk interesse for Indien og Kina. Øget adgang til elektricitet på en rettidig og omkostningseffektiv måde er en af de mest markante udviklingsudfordringer for Nepal i dag. Det vil have en direkte effekt på menneskers levevilkår og muligheder for at engagere sig i små virksomheder og andre aktiviteter.

Et utilstrækkeligt vejnet er en anden stor udfordring for Nepals udviklingsindsats. Omfanget af veje pr. kvadratkilometer land (såkaldt "road density") er et af de laveste i Sydasiens. Kvaliteten af vejnettet og vedligeholdelse er også dårlig - 60 procent af vejnettet, herunder de fleste veje på landet, er ikke farbare i al slags vejr. Forbedring af vejforbindelser og en reduktion af transaktionsomkostningerne er også nødvendigt for at forbedre produktiviteten i økonomien i landdistrikterne.

Udbredt systemisk **korrupktion** er en alvorlig hindring for udviklingen. Nepals offentlige sektor er præget af korrupktion, som menes at finde sted på alle niveauer og i alle offentlige institutioner, herunder politi og domstole. I 2011 rangerede Nepal som nummer 154 ud af 182 lande på Transparency Internationals "Corruption Perceptions Index". Svag offentlig økonomisk forvaltning og finansielle risici udgør alvorlige udfordringer for implementeringen af udviklingssamarbejdet.

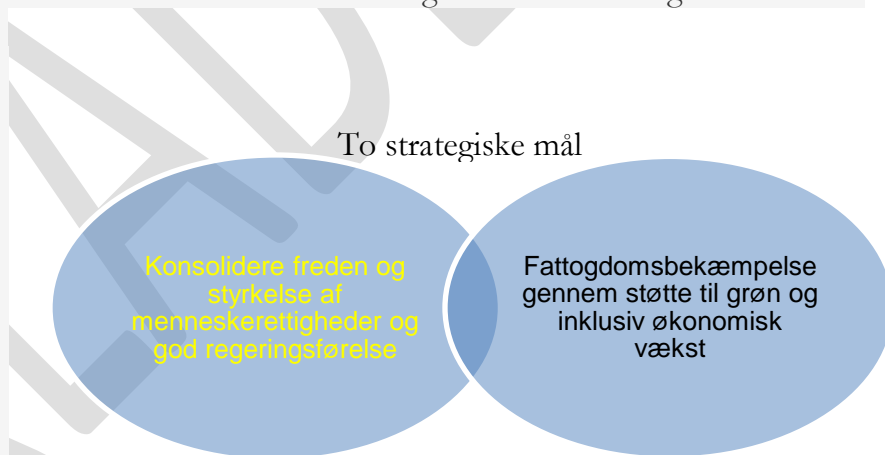
Fredsprocessen er drevet af parterne i Nepal, men **regionale og internationale aktører** spiller også en vigtig rolle. Nepal støder op til Indien og Kina, og indflydelsen fra disse to aktører er betydelig. De har begge en interesse i stabilitet i Nepal for at begrænse potentielle spændinger i deres egne lande, herunder i Tibet. Især Kina har en langsomt voksende strategisk tilstedeværelse, blandt andet ved hjælp af økonomiske midler. Det internationale samfund, herunder FN, EU, multilaterale banker og bilaterale partnere, er centrale aktører i forhold til at sikre gennemførelsen af fredsftalen og den videre udvikling af Nepal.

2. del. Danmarks landepolitik i Nepal

Den overordnede vision for Danmarks engagement i Nepal er at støtte det nepalesiske folk i deres ret til et bedre liv karakteriseret ved fred, stabilitet, demokrati, sociale og økonomiske fremskridt og respekt for menneskerettighederne. Baseret på dette har Danmark to strategiske målsætninger i forhold til sit engagement i Nepal:

- Bidrage til en **konsolidering af freden** gennem fremme af implementeringen af fredsftalen, samt fremme af **respekten for menneskerettigheder og demokratisk regeringsførelse** gennem styrkelse af retsstaten, adgang til en retfærdig retsbehandling (access to justice).
- Bidrage til at **reducere fattigdom** gennem støtte til grøn og inklusiv økonomisk vækst med fokus på landbrug, landdistrikternes infrastruktur og vedvarende energi

Målene er i vid udstrækning baseret på den nepalesiske regerings prioriteringer vedrørende fattigdomsbekæmpelse, støtte til menneskerettigheder, demokrati, fred og stabilitet og økonomisk udvikling, samt strategien for Danmarks udviklingssamarbejde "Retten til et bedre liv".

Samtidig afspejler de Danmarks komparative fordele på områder, hvor Danmark kan øge værdien af Nepals egne bestræbelser og supplere andre udviklingspartneres arbejde.

Retningslinjer for Danmarks engagement i Nepal

I overensstemmelse med de internationale aftaler om harmonisering og tilpasning, som blev bekræftet på højniveaumødet om bistandseffektivitet i Busan i 2011, er det en prioritet at sikre nepalesisk **ejerskab og empowerment**. For at sikre lokalt ejerskab vil Danmarks engagement lægge vægt på **gennemsigtighed og ansvarlighed** både gensidigt i partnerskabet mellem Nepal og Danmark, og i forhold til de, som modtager støtte som led i samarbejdet. Betingelserne for at yde generel budgetstøtte er ikke på plads på nuværende tidspunkt, men mulighederne herfor vil løbende blive undersøgt, og kapacitet opbygget med henblik på at muliggøre denne type samarbejde i fremtiden.

Harmonisering af Danmarks engagement i Nepal med andre udviklingspartners engagement, herunder bilaterale donorer, EU, FN, multilaterale banker og andre, er ligeledes en vigtig prioritet. Danmarks prioriteter koordineres nøje med EU, og Danmark vil fortsat deltage aktivt i udformningen af EU's politikker i forhold Nepal. Når det er muligt, vil Danmark arbejde for en koordineret EU-holdning med henblik på at maksimere indflydelse og resultaterne af EU's indsats i Nepal. Der er endnu ikke etableret en fælles EU programmering af udviklingsaktiviteter i Nepal, men Danmark vil aktivt arbejde for, at dette kan ske, så snart forholdene tillader det. Danmark vil konstant søge at forbedre sammenhængen og koordineringen mellem de forskellige politik- og aktivitetsområder.

Danmark tager udgangspunkt i en **menneskerettighedsbaseret tilgang** til udvikling. Menneskerettigheder er således en kerneværdi i vores partnerskaber, og principperne om ikke-diskrimination, deltagelse, åbenhed og ansvarlighed vil blive integreret i alle aspekter af vores politiske dialog og udviklingssamarbejde. Fokus vil være på de underliggende magtforhold og grundlæggende årsager til diskrimination og fattigdom, og aktiviteter rettet mod de fattigste vil blive prioriteret. Dette omfatter fokus på lige rettigheder og muligheder for alle, fordeling af ressourcer, styrkelse af kapacitet, og bæredygtig og inklusiv vækst.

Danmark vil være engageret i både den politiske dialog på alle niveauer og en effektiv implementering af udviklingsprogrammerne, og vil arbejde med harmonisering af programmerne med nationale mål, planer og strukturer i Nepals udviklingsstrategi.

Udviklingsprogrammerne er designet til at være fleksible og kan tilpasses den potentielt skiftende kontekst, udfordringer og risici i landet. De er afbalancerede i valg af partnere og modaliteter, og følsomme over for etnicitet og sociale skel.

Danmark lægger vægt på at operere på en **konflikt-sensitiv** måde i Nepal, hvilket indebærer konkret vurdering og forståelse af den komplekse kontekst, processer og dynamikker i landet med henblik på at maksimere de positive resultater af vores engagement.

Danmark har en målrettet strategi for at sikre, at **køn og inklusion** er en integreret del af alle udviklingsprogrammer og centrale emner i den politiske dialog med den nepalesiske regering og andre relevante partnere.

Danmark vil endvidere i videst muligt omfang basere monitoreringsprocessen på de nationale monitoreringssystemer og de indikatorer, der er defineret for hvert udviklingsprogram.

Danmark vil øge deltagelsen i de fælles ”performance reviews”, og andre mulige aktiviteter for at styrke regeringens effektive styring af resultater.

Der tages højde for den omfattende **risiko for korruption** i alle Danmarks udviklingsprogrammer, i den overordnede politiske dialog med den nepalesiske regering og gennem en særlig task force vedrørende offentlig økonomisk forvaltning. Danmark vil fortsat lægge stor vægt på en styrkelse af den nepalesiske regerings fokus på bekæmpelse af korruption med henblik på yderligere at bane vejen for en sund økonomisk vækst. Danmark er en vigtig fortaler for bekæmpelse af korruption på det politiske niveau og på programniveau. Danmark støtter offentlig finansiel forvaltning, indtægter og skatter mv. i koordination med andre udviklingspartnere. Danmark vil fortsat deltage i regelmæssige dialoger med regeringen inden for rammerne af programmer der gennemføres under Verdensbankens ”Multi Donor Trust Fund for Public Finance Management”, der løber frem til 2016. Et særligt dansk fokus vil være en bedre offentlig finansiel forvaltning på decentralt niveau gennem lokal regeringsførelse og decentraliserings programmer.

3. del. Strategiske fokusområder - resultater og indikatorer

Fredsopbygning, menneskerettigheder og demokrati

De forskellige forandringer, som Nepal står over for, blandt andet konsolideringen af fred, udviklingen af demokratiet og et føderalt Nepal, indebærer alle store risici, men også muligheder for at styrke fredsprocessen og skabe større stabilitet i landet. Denne kontekst skaber det politiske og operationelle råderum for Danmark til at støtte mere inkluderende demokrati, bedre regeringsførelse og større respekt for menneskerettighederne.

Aktioner, resultater og indikatorer

Danmark vil arbejde for konsolidering af freden, styrkelse af respekten for menneskerettighederne og uddybning af demokratiet gennem tre indsatsområder, som forventes at bidrage til følgende resultater:

Indsatsområder:	Bidrage til fredsopbygning: Politisk dialog og støtte til fredsfonde og statslige og ikke-statslige fredsskabende aktører på nationalt og lokalt niveau.	Styrkelse af respekt for menneskerettighederne: Støtte til relevante nationale aktører (stat, menneskerettighedsinstitutioner og civilsamfund) med henblik på fremme af respekten for menneskerettighederne, specielt i forhold til retsstat og adgang til en retfærdig retsbehandling.	Demokratisk regeringsførelse: Støtte til lokal regeringsførelse og demokratiske institutioner, fremme offentlig debat og demokrati. Støtte til frie og fair valg.

Resultater:	- Implementering af freds aftalen (Comprehensive Peace Accord) og konsolidering af freden baseret på respekt for menneskerettighederne.	- Forbedret adgang til effektive, uafhængige retssystemer med fokus på adgang for fattige og marginaliserede grupper og på at stoppe straffriheden. - Styrkede ansvarligheds-mekanismer på det lokale og centrale niveau, som holder magthaverne ansvarlige og sikrer åbenhed, forudsigelighed og deltagelse.	- Et funktionelt og inklusivt demokrati på nationalt og lokalt niveau baseret på respekt for menneskerettighederne og demokratisk regeringsførelse. - Deltagelse af marginaliserede grupper som kvinder og dalitter.
Indikatorer:	- Påviselige fremskridt ift. nogle CPA-milepæle, inkl. en ny forfatning med lige rettigheder for alle og en demokratisk regeringsstruktur. Integration og rehabilitering af tidligere maoistiske soldater. - Det nepalesiske folks oplevelse af sikkerhed, især i tidligere konfliktområder.	- Tilgængelighed af services og mekanismer, som sikrer adgang til en retfærdig rettergang for fattige og marginaliserede grupper som dalitter og kvinder. - Graden af overholdelse af menneskerettighedsstandarder og principper, herunder praktiser for ansvarlighed.	- Demokratisk råderum til kritisk engagement i den politiske udvikling på nationalt og lokalt niveau. - Deltagelse af marginaliserede grupper i lokale beslutningsprocesser vedrørende etablering af borger-centrerede og ansvarlige lokale systemer for regeringsførelse.

Danmark vil fortsat føre en aktiv dialog med Nepals regering, de politiske partier og civilsamfundet om udfordringer og muligheder for at **konsolidere freden i Nepal**. Danmark vil fortsat opfordre alle Nepals politiske partier og de vigtigste politiske aktører til at udvise fleksibilitet og vilje til at indgå kompromiser for at opbygge tillid og skabe konsensus på tværs af politiske skel med henblik på at sikre, at de udestående spørgsmål i fredsftalen vil blive bragt til en vellykket afslutning. Danmark vil opfordre alle relevante parter til at opretholde respekten for menneskerettighederne og de demokratiske principper. Implementering af aftaler og love er presserende for at opnå klare resultater i forhold til fred og udvikling.

Det danske program til støtte af fredsprocessen

har siden afslutningen af den væbnede konflikt bidraget til konsolidering af fred og gennemførelsen af fredsftalen. Programmet har inkluderet støtte til "Nepal Peace Trust Fund" (NPTF), som er det vigtigste af regeringens instrumenter til direkte at støtte fredsprocessen, og støtte til "UN Peace Fund for Nepal" (UNPFN), en multi-donor fond med det formål at kanalisere støtte til områder af fredsprocessen, som ikke adresseres gennem NPTF. Fredsprogrammet har også styrket den offentlige sikkerhed og leveringen af serviceydelser, samt radio- og tv-programmer der afbøder konflikt ved at skabe kanaler for dialog og kommunikation. Fredsprogrammet vil blive sammenlagt med programmet for Menneskerettigheder og God Regeringsførelse fra 2014 for at sikre en helhedsorienteret og langsigtet støtte til varig fred, demokratisk regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne.

Danmark vil fortsætte sin stærke profil med hensyn til at fremme respekt for menneskerettighederne. Dette omfatter **fortalervirksomhed imod straffrihed for menneskerettighedskrænkelser**, herunder menneskerettighedskrænkelser under konflikten, og presse på for etablering af "Transitional Justice" mekanismer i overensstemmelse med internationale standarder. En Sandheds- og Forsoningskommission og en Kommission til Undersøgelse af Tvungne Forsvindinger er planlagt i fredsftalen. Danmark vil også fortsat støtte gennemførelsen og overvågningen af anbefalingerne i "Universal Periodic Review" gennem vedvarende dialog med regeringen, civilsamfundet og de nationale menneskerettighedsinstitutioner. Nogle af de områder, som Danmark fokuserer på, og hvor fremskridt forventes, er love mod diskrimination og tortur og beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere. Danmark vil sammen med EU udtrykke alvorlig og utvetydig bekymring, hvis udviklingen i Nepal er i strid med folkeretten og de grundlæggende menneskeretlige forpligtelser.

Støtte til centrale aktører og institutioner på menneskerettighedsområdet vil fortsat være en del af programaktiviteterne. **Programmet for menneskerettigheder og god regeringsførelse** har fokuseret på at fremme en rummelig og demokratisk politisk kultur gennem støtte til

Dalitters rettigheder

Danmarks langvarige engagement i forhold til at støtte menneskerettighedsorganisationer og sektorprogrammer med fokus på diskriminerede og marginaliserede grupper i kombination med en aktiv stemme imod kastebaseret diskrimination har bidraget til øget inklusion af dalitter og fokus på dalitters rettigheder. Daliternes kapacitet til at deltage i og påvirke den demokratiske proces er forbedret, og de spiller nu en mere aktiv og synlig rolle i hele det politiske landskab.

reformer, forbedret offentlig dialog, menneskerettighedsovervågningen, rapporteringen og fortalervirksomhed, og øget adgang til en retfærdig rettergang for fattige og marginaliserede grupper. Programmet har inkluderet støtte til et multi-donor program om lokal regeringsførelse og udvikling af lokalsamfundene, samt støtte til statslige institutioner og strategiske partnerskaber med lokale NGO'er.

En udfordring for Nepal i de kommende år, og for det nye danske program for fred, demokratisk regeringsførelse og respekt for menneskerettighederne, vil være at støtte Nepals udvikling til en føderal stat. Danmark vil fortsat være en stærk **fortaler for de centrale værdier om demokrati og inklusion** af alle grupper i samfundet. Dette gøres både på centralt plan og gennem civilsamfundsstøtte med stor geografisk spredning. En tæt dialog med civilsamfundet, hvor Danmark fortsat vil være en stærk og synlig partner, vil være et centralt redskab i arbejdet med at fremme spørgsmål om demokratisk forandring, adgang til retsvæsenet, menneskerettigheder og en inklusiv fredsproces på lokalt plan. Ansvarlighed vil fortsat være et centralt anliggende for Danmark i støtten til regeringens decentraliseringsindsats. Støtten til lokal regeringsførelse gennem "Local Governance and Community Development Programme" har været et centralt instrument til støtte af denne dialog.

Danmark vil fortsat advokere for respekt for og beskyttelse af **flygtninges rettigheder**, herunder flygtninge fra Tibet, samt behovet for en varig løsning på deres situation. Med hensyn til flygtningene fra Bhutan, der har boet i flygtningelejre i Nepal i omkring 20 år, vil Danmark fortsat spille en aktiv rolle i forhold til at finde en varig løsning på situationen.

Fattigdomsbekæmpelse gennem grøn og inklusiv økonomisk vækst

Danmark vil aktivt arbejde for et stærkt nepalesisk fokus på **fattigdomsbekæmpelse gennem grøn og inklusiv økonomisk vækst**. Inklusiv vækst som et redskab til fattigdomsbekæmpelse medfører fokus på ikke blot tempoet i væksten, men også vækstmønstret. Det grønne aspekt af vækst relaterer sig til de danske prioriteter om en bæredygtig brug af naturressourcer, og støtte til bedre udnyttelse af det enorme potentiale for vedvarende energi i Nepal. Et andet vigtigt aspekt at trække på i bestræbelserne på fattigdomsbekæmpelse og vækst er Danmarks erfaringer med et arbejdsmarked, der er baseret på deltagelse af arbejdsmarkedets parter.

Handel som et instrument for forandring er en udfordring, men yderst vigtigt for at skabe bæredygtig vækst. Muligheden for at øge Danmarks handelssamarbejde med Nepal vil løbende blive undersøgt, også med de udfordringer for øje som den nuværende økonomiske situation udgør.

Indsatsområder:	Inklusiv vækst og beskæftigelse: Støtte til udvikling af landbrugets værdikæder, landdistrikternes infrastruktur og politikker for inklusiv vækst og den privatsektorledede udvikling.	Grøn vækst gennem vedvarende energi: Støtte til forbedring af adgangen til vedvarende energi i landdistrikterne, herunder produktiv udnyttelse af energi.
Resultater:	- Forbedret effektivitet af udvalgte værdikæder i landbruget, som vil styrke Nepals konkurrenceevne og øge deres bidrag til økonomien. - Forbedrede transportmuligheder i landdistrikterne, herunder veje og broer til brug for motorkøretøjer, gangstier og hejsebaner i distrikter i det østlige Nepal. - Forbedret politisk ramme for privatsektordrevet inklusiv vækst.	- Adgang til vedvarende energiløsninger til mere end 1 million husstande. - Fokus på køn og ekskluderede grupper på alle niveauer i programmet. - Central Renewable Energy (CREF) etableret og operationelt som det centrale pengeinstitut for en effektiv levering af støtte og kredit til sektoren for vedvarende energi. - Beskæftigelse øget med 19.000 personer ved produktiv udnyttelse af vedvarende energi.
Indikatorer:	- Procentvis stigning i salget af de udvalgte værdikædeprodukter i distrikter i det østlige Nepal. - Procentvis stigning i veje som er farbare i al slags vejr i landområderne, i fokusdistrikter i det østlige Nepal. - Medlemmer af organisationerne indenfor de prioriterede værdikæder finder, at erhvervsklimaet er blevet forbedret betydeligt.	- Antal husstande, der modtager vedvarende energiteknologier, herunder støtte og kreditter tildelt til fremme af vedvarende energi-løsninger / teknologier. - Andel af kvinder og marginaliserede grupper, som nyder godt af støtte til vedvarende energiløsninger. - Støtte 1-2 projekter / pilotprojekter årligt via Danida Business Partnership Programme.

		- Begynde implementeringen af et Danida Business Finance Project i den grønne energisektor.

Fra 2013 vil et nyt dansk **vækst- og beskæftigelsesprogram** støtte Nepal i at stimulere inklusiv økonomisk vækst ved at skabe bedre markedsadgang for mindre producenter, bedre beskæftigelsesmuligheder og forbedrede levevilkår. Programmet vil fokusere på at øge produktiviteten og produktion i landbrugssektoren gennem en værdikædetilgang, samt forbedring af infrastrukturen, især lokale veje. Der vil være et geografisk fokus på den østlige del af Nepal for at sikre en fokuseret effekt og samle erfaring, som kan udvides senere, både med hensyn til geografiske områder og valgte værdikæder. For at fremme ligestilling vil programmet prioritere støtte til kvindelige iværksættere. Danmark vil også bruge dette nye engagement til at målrette den politiske indsats for at stimulere og forbedre rammerne for den private sektors udvikling og inklusiv vækst. Danmarks engagement i støtte til inklusiv vækst og beskæftigelse gennem privatsektordrevet udvikling i Nepal er et vigtigt redskab til at mindske fattigdommen, også blandt kvinder og marginaliserede grupper, såsom dalitter. Endvidere vil det være en dansk prioritet at bidrage til bedre koordinering mellem udviklingspartnere på dette område. Danmark vil også arbejde for at tiltrække udenlandske investeringer til Nepal med fokus på jobskabelse og overførsel af teknologi og kapacitet.

Støtte til energiløsninger på landet

Den danske støtte til energiløsninger på landet i Nepal begyndte i slutningen af 1990'erne. Siden da har ca. 1 million husholdninger på landet, svarende til ca. 5 millioner mennesker, modtaget støtte til vedvarende energi. 533.000 husholdninger har nu installeret elektricitet fra solenergi, og 70.000 får elektricitet fra små vandkraftsanlæg. Programmets effekt inkluderer forbedret luftkvalitet i husene, bedre sundhed blandt familierne, lys som kan bruges til at studere, og elektricitet til små virksomheder.

Vækst- og beskæftigelsesprogrammet vil gå hånd i hånd med ”**Danida Business Partnerships**” (DBP), som fokuserer på at skabe nye eller forbedrede jobs lokalt såvel som fremme strategisk CSR/ansvarlig virksomhedspraksis. DBP tilbyder rådgivning og finansiel støtte til etablering af langsigtede og kommercielt orienterede partnerskaber mellem danske virksomheder og en bred vifte af nepalesiske partnere: private virksomheder, civilsamfundsorganisationer, universiteter, forskningsinstitutioner og offentlige myndigheder. Partnerskaber kan f.eks. dreje sig om indførelse af renere teknologier, stigning i lokal produktivitet/effektivitet, øget konkurrenceevne hos den lokale partner, bedre sammenhæng mellem den primære produktion og forarbejdning, eller mellem

industrivirksomheder og tjenesteudbydere.

Danmark vil fortsætte sin ledende rolle i forhold til vedvarende energi i Nepal. Dette gøres gennem støtte til et **nationalt program for vedvarende energi i landdistrikterne**, hvor

Danmark er den ledende donor, og ved at være det ledende land i Nepal på det norske initiativ "Energi Plus", som vil støtte Nepals bestræbelser på at transformere energisektoren med henblik på at sikre adgang for alle til vedvarende energi og mindske udledningen af drivhusgasser gennem øget adgang til vedvarende energikilder og gøre brugen af energi mere effektiv. Dette initiativ er tæt knyttet til FN-initiativet "SE4ALL" - bæredygtig energi for alle - hvor Danmark vil spille en aktiv rolle.

Det nye "National Rural and Renewable Energy Program" er et fælles program, som både regeringen og udviklingspartnere er blevet enige om. Det vil give mulighed for en mere effektiv brug af tilgængelige ressourcer, lavere transaktionsomkostninger og mere gennemsigtighed. Danmarks støtte til vedvarende energi i landdistrikterne vil supplere det nye vækst- og beskæftigelsesprogram i at sikre vedvarende energi til produktionsformål i landdistrikterne. Forbindelserne mellem de to programmer vil blive udforsket med henblik på at maksimere effekten af forbedret adgang til energi ift. økonomisk vækst og beskæftigelse i landdistrikterne.

Danmark vil også undersøge mulighederne for at bruge det danske "**Business Finance**" instrument til at støtte større infrastrukturbehov i den grønne energisektor f.eks. transmissionslinjer til at støtte vandkraftsektoren. Engagementet i programmet for vedvarende energi i landdistrikternes forventes at føre til et større marked for vedvarende energiteknologier; at et større antal fattige og afsidesliggende husstande får adgang til økonomisk overkommelige og effektive energiløsninger, og dermed forbedret levestandard for både kvinder, mænd og socialt udstødte grupper. Potentialet for etablering af partnerskaber mellem nepalesiske og danske virksomheder gennem "**Danida Business Partnerships**" vil blive undersøgt.

Samarbejde og multilaterale spørgsmål

Nepal forventes at blive stadig mere engageret i globale spørgsmål. Nepal spiller en aktiv rolle i gruppen af mindst udviklede lande og har varetaget lederskabet af denne gruppe ved forskellige lejligheder, bl.a. i forhold til klimaforandringer. Det forventes, at Nepal fortsat vil spille en aktiv rolle i denne gruppe. Nepal er ligeledes en stor og vigtig bidragsyder til FN's fredsbevarende missioner.

Samarbejde med Nepal om **multilaterale spørgsmål** vil blive videreført på lokalt og globalt plan. På globalt plan vil samarbejdet fokusere på fremme og implementering af multilaterale dagsordener, herunder bæredygtig energi og fredsopbygning. Særligt i FN og andre multilaterale fora kan partnerskabet med de mindst udviklede lande øge legitimiteten af en fælles sag. Danmark vil derfor søge at fortsætte sit samarbejde med Nepal om globale spørgsmål, når muligheder opstår.

På lokalt plan vil samarbejdet med Nepal om multilaterale spørgsmål blandt andet omfatte implementering af internationale forpligtelser på menneskerettighedsområdet, og fremme af internationale principper for engagement i skrøbelige stater, samt for et effektivt og ansvarligt udviklingssamarbejde.

Mens dansk bilateral støtte til uddannelsessektoren i Nepal udfases, vil Danmark fortsat støtte leveringen af sociale ydelser i Nepal som i andre udviklingslande gennem sin multilaterale bistand, gennem f.eks. støtte til "Global Partnership for Education".

ANNEX 1: Oversigt over Danmarks udviklingssamarbejde med Nepal

Menneskerettigheder og god regeringsførelse

Danmark har støttet menneskerettigheder og god regeringsførelse i Nepal siden begyndelsen af 1990'erne. Som et eksempel har vores langvarige støtte til menneskerettighedsorganisationer og sektorprogrammer med fokus på diskriminerede og marginaliserede grupper i kombination med en aktiv stemme imod kastebaseret diskrimination bidraget til øget inddragelse af dalitter og fokus på dalitters rettigheder. Dermed er dalitternes kapacitet til at deltage i og påvirke den demokratiske proces styrket, og de spiller nu en mere aktiv og tydelig rolle i hele det politiske landskab.

Fase III af programmet løber indtil udgangen af 2013 og har tre komponenter: 1. Styrkelse af de demokratiske institutioner og fremme af den offentlige debat om demokrati, 2.

Menneskerettigheder og retsbeskyttelse, 3. Støtte til lokal regeringsførelse. Budgettet er på 170 millioner kr. (5 år). Antallet af komponenter og partnere er blevet reduceret i forhold til tidligere faser af programmet, og samarbejdet med civilsamfundet har ændret sig fra kortsigtet projektbistand til langsigtede strategiske partnerskaber. Der foregår et tæt samarbejde med fredsprogrammet og de to programmer vil blive sammenlagt efter 2013.

Fredsprocessen

Den danske støtte til fredsprocessen blev indledt i 2007 efter undertegnelsen af fredsaftalen, ”Comprehensive Peace Accord”. Gennem denne støtte har Danmark bidraget til fremskridt inden for centrale aspekter af fredsprocessen, for eksempel gennem fremme af dialog og fredsmægling på forskellige niveauer, styrkelse af den offentlige sikkerhed, herunder genopbygning af politiposter mv.

Programmet er rettet mod en lang række aktører, herunder Nepal Peace Trust Fund (NPTF - regeringens fredsfond), the UN Peace Fund for Nepal (UNPFN), nationale og internationale NGO'er. Fase III af programmet har et budget på 70 millioner kroner og dækker fem komponenter: 1) Støtte til NPTF, 2) Støtte til UNPFN, 3) Støtte til Nepals politi - under indenrigsministeriet, 4) Støtte til civilsamfundsaktiviteter med det formål at styrke den offentlige sikkerhed, og 5) Styrkelse af fredsskabende initiativer på lokalt plan. Støtten til fredsarbejdet gennemføres i et tæt samarbejde med programmet for menneskerettigheder og god regeringsførelse, og de to programmer vil blive sammenlagt efter 2013.

Uddannelsessektoren

Danmark har ydet en markant støtte til uddannelsessektoren i Nepal siden 1992. Som et resultat af Danmarks bidrag til skolesektorreformprogrammet er nettoindskrivning af børn i grundskolen steget fra 68 procent til 92 procent siden midten af 90'erne, og forskellen på indskrivning af piger og drenge er næsten forsvundet. Siden 2003 har der været en stigning i antallet af dalitter i grundskolen på 62 procent. Lærernes uddannelsesbaggrund er forbedret

betydeligt, og i dag har omkring 98 procent af lærerne gennemført den krævede grunduddannelse.

Omkring 90 procent af den danske økonomiske støtte til Skolesektorreformprogrammet kanaliseres gennem den nepalesiske regerings budget baseret på en fælles finansieringsaftale mellem Nepals regering og ni udviklingspartnere. Den resterende del af den danske støtte går til kapacitetsudvikling, teknisk bistand og monitorering og evaluering. Et bidrag på 125 millioner kroner dækker den afsluttende fase i løbet af 2012-13. Danmark vil fortsat støtte uddannelse globalt gennem "Global Partnership for Education".

Vedvarende energi i landdistrikterne

Den danske støtte til energi i landdistrikterne i Nepal begyndte i slutningen af 1990'erne. Siden da har omkring 1 mio. landbrugshusholdninger, svarende til omkring 5 millioner mennesker, fået støtte til vedvarende energi. 533.000 husstande har installeret nye komfurer, 290.000 husstande har nu elektricitet fra solpaneler, og 70.000 husstande har ny elektricitet fra små vandkraftværker. Virkningerne af programmet er forbedret luftkvalitet i husene, bedre sundhed blandt familierne, lys som kan bruges bl.a. lektielæsning, og elektricitet til mindre virksomheder mv.

Danmark har forpligtet sig til at give DKK 205 mio. i perioden 2012-2017 til et nyt fælles regeringsledet program for vedvarende energi i landdistrikterne. Det er medfinansieret af Norge, Storbritannien, Tyskland, Verdensbanken, Den Asiatiske Udviklingsbank (ADB), UNDP og Nederlandene. Den danske støtte omfatter: Teknisk og institutionel støtte til styrkelse af offentlige, private og civilsamfundsorganisationer i sektoren for vedvarende energi, og adgang til vedvarende teknologier i landdistrikterne med fokus på kvinder og ekskluderede grupper, støtte til små virksomheder i produktiv anvendelse af vedvarende energi, og støtte til etablering af en investeringsfond for vedvarende energi, der vil tilbyde tilskud og lån.

Vækst og beskæftigelse

Danmark har igangsat udarbejdelsen af et nyt program om vækst og beskæftigelse i Nepal. Det nye program vil støtte Nepal i at styrke den økonomiske vækst med fokus på beskæftigelse og forbedrede levevilkår. Programmet forventes at være operationelt fra begyndelsen af 2013. Det vil gå hånd i hånd med den danske erhvervsstøtte mekanisme "Danida Business Partnerships", hvorigennem Danmark fokuserer på kvindelige iværksættere i den private sektor og deres adgang til produktive ressourcer.

Local Grant Authority (LGA) - fleksibel støtte til mindre projekter

Gennem ambassadens lokale bevillingskompetence støtter Danmark ikke-statslige organisationer. Støtten bruges til strategiske interventioner gennem et begrænset antal partnere og tematiske områder. Områderne er i øjeblikket 1) Kvinder, børn og unge, 2) hiv/aids og 3) Kultur. De tematiske områder kan ændre sig i løbet af strategiperioden med henblik på at tage hensyn til hidtidige resultater, fokus i det danske udviklingsamarbejde, og opståede behov. I

øjeblikket er der 15 igangværende projekter, men dette antal vil blive reduceret i de kommende år.

KLADDE

ANNEX 2: Økonomiske og social nøgletal

Key economic data		Unit	Source *
Area (sq. km)		143,350	WB
Population (2011)		30 Million	WB
GNI per capita, Atlas Method (2011)		540 USD	WB
Annual economic growth (GDP) (2011)		3.9%	WB
Ease of doing business (Ranking out of 183 countries) (2011)		110	DB
Foreign Direct Investment, net inflows (% of GDP)(2011)		0.5%	WB
Economic sectors, value added (% of GDP) (2011)			
	Agriculture	38%	WB
	Industry	15%	WB
	Manufacturing (included in industry)	6%	WB
	Services	47%	WB
Net ODA received per capita (current US\$) (2010)		27 USD	WB
Foreign debt (2010)			
	External debt stocks, total DOD (Millions)	3,702 USD	WB
	Multilateral debt service (TDS) (Millions)	142 USD	WB
	Present value of external debt (% of exports of goods, services and income)	151%	WB
Key social data		Unit	Source
Human Development Index (rank out of 187 countries) (2011)		157	WB
Population growth (annual %) (2011)		1.7%	WB
Life expectancy (2010)		68 Years	WB
Mortality rate, under-fives (per 1,000) (2010)		50	WB
Low Birth Weight (% of infants less than 2,500grams) (2010)		21%	UNICEF

Improved water source (% of population with access) (2010)	89%	WB
Improved sanitation facilities (% of population with access) (2010)	31%	WB
Prevalence of HIV, total (% of population ages 15-49) (2009)	0,4%	WB
Adult literacy rate (% of people ages 15 and above) (2009)	59%	WB
Adult literacy rate, female (% of females ages 15 and above) (2009)	47%	WB
Net attendance ratio (%) (2005-2010)		
Primary school participation, male	86%	UNICEF
Primary school participation, female	82%	UNICEF
Secondary school participation, male	46%	UNICEF
Secondary school participation female	38%	UNICEF
Proportion of seats held by women in national parliaments (%) (2011)	33%	WB
Access to electricity (% of the population)	44%	WB
Military expenditure (% of GDP) (2010)	1.5%	WB
Distribution of income (% of national income) (2010)		
Income share held by highest 10%	27%	WB
Income share held by lowest 10 %	4%	WB

DB: Doing Business Report, World Bank

UNICEF: United Nations Children's Fund

WB: World Bank, World Bank Indicators

ANNEX 3. Fremskridt i Nepal i forhold til at nå 2015-målene

GOALS	Will MDGs be achieved				
	Achieved	Likely	Potentially likely	Unlikely	Lack of data
GOAL 1: Eradicate Extreme Poverty and Hunger					
1A. Halve the proportion of people whose income is less than one dollar a day		X			
1B. Achieve full and productive employment and decent work for all				X	
1C. Halve the proportion of people who suffer from hunger			X		
GOAL 2: achieve universal primary education					
Ensure children everywhere – boys and girls – complete primary schooling			X		
GOAL 3: Promote Gender Equality and Empowerment of Women					
Eliminate gender disparity in primary and secondary education by 2005 and in all levels of education no later than 2015			X		
GOAL 4: Reduce Child Mortality					
Reduce under-five mortality by two-thirds		X			
GOAL 5: Improve Maternal Health					
5A. Reduce the maternal mortality		X			

ration by three-quarters					
5B. Achieve universal access to reproductive health				X	
GOAL 6: Combat HIV/AIDS, Malaria and other diseases					
6A. Halt and reverse the spread of HIV/AIDS		X			
6B. Achieve universal access to treatment for HIV/AIDS for all those who need it			X		
6C. Halt and reverse the incidence of malaria and other major diseases		X			
GOAL 7: Ensure Environmental Sustainability					
7A. Climate change					X
7B1. Reverse loss of forest			X		
7B2. Reduce biodiversity loss					X
7C1. Halve proportion of population without sustainable access to improved water source		X			
7C2. Halve proportion of population without sustainable access to improved sanitation				X	
7D. Improve lives of slum dwellers					X

ANNEX 4: Andre udviklingspartners engagement i Nepal

Danmark er blandt Nepals største bilaterale udviklingspartnere. De øvrige store udviklingspartnere er USA, Storbritannien, Japan, Norge, Finland, Schweiz, Holland, Canada, Australien og Tyskland, samt Indien, Sydkorea og Kina. De multilaterale institutioner har også omfattende udviklingsprogram-porteføljer, blandt dem Verdensbanken, EU, FN og Den Asiatiske Udviklingsbank (ADB). Halv-månedlige koordinationsmøder mellem udviklingspartnere bliver holdt i ” International Development Partners Group”.

Udviklingspartnernes støtte til Nepal er rettet mod forskellige sektorer. Sektortilgange bliver brugt i undervisnings-og sundhedssektoren. De fleste udviklingspartnere yder også særlig støtte til fredsprocessen og har udviklet en freds-og udviklingsstrategi, som sigter på at skabe en ramme for, hvordan Nepals udviklingspartnere kan arbejde sammen om at støtte gennemførelsen af fredsftalen. Den søger at forbedre effekten af arbejdet og undgå dobbeltarbejde, huller og forspildte muligheder, som OECD/DAC identificerer som fælles risici for fredsskabende indsatser i en skrøbelig kontekst.